

Міністерство освіти і науки України
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Навчально-науковий інститут фізико-технічних та комп'ютерних наук
Кафедра професійної та технологічної освіти і загальної фізики

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Інституту

Олег АНГЕЛЬСЬКИЙ
09 2023 р.
(МП)

РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ
ОК 38 обов'язкова

Освітньо-професійна програма: Трудове навчання та технології
Спеціальність: 014.10 – Середня освіта (трудове навчання та технології)
Галузь знань: 01 – Освіта/Педагогіка
Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
Навчально-науковий інститут фізико-технічних та комп'ютерних наук
(назва навчально-наукового інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною ОП)
Мова навчання українська
(вказати: на якій мові читається дисципліна)

Чернівці, 2023

РОЗРОБЛЕНО кафедрою професійної та технологічної освіти і загальної фізики

РОЗРОБНИК: професор Валерій КРАМАР

Погоджено з гарантом ОП і затверджено на засіданні кафедри професійної та технологічної освіти і загальної фізики

Протокол № 1 від 28 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

Юрій ГУДИМА

Схвалено науково-методичною радою Інституту

Протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.

Голова НМР ІФТКН

(підпис)

Ярослав СТРУК

Перезатверджено на засіданні кафедри професійної та технологічної освіти і загальної фізики

Протокол № 1 від “9” серпня 2024 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

Гудима Ю.В.
(прізвище та ініціали)

Перезатверджено на засіданні кафедри професійної та технологічної освіти і загальної фізики

Протокол № ___ від “___” _____ 20___ р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(прізвище та ініціали)

1. Загальні положення

Програма навчальної педагогічної практики здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014.10 – Середня освіта (трудове навчання та технології) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича розроблена відповідно до Закону України «Про освіту» № 2145 – VIII від 05.09.2017 р., Закону України «Про вищу освіту» № 1556 – VII від 01.07.2014 р., положення «Про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», затвердженого наказом Міністерства освіти України від 08.04.1993 р. № 93 (зі змінами), листів Міністерства освіти і науки України від 07.02.09 р. 1/9-93 «Про практичну підготовку студентів», рекомендацій про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, розроблених Державною науковою установою «Інститут інноваційних технологій і змісту освіти» у 2013 році та Положення про практики здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича у редакції від 31.08.2020 р.

Обсяг і тривалість практики – 3 кредити ЄКТС (90 годин), 1 день на тиждень у шостому семестрі.

Бази практики: Комунальна обласна спеціалізована школа-інтернат II-III ступенів з поглибленим вивченням окремих предметів "Багатопрофільний ліцей для обдарованих дітей", Чернівецький обласний центр науково-технічної творчості учнівської молоді.

Форми проведення практики – очна або дистанційна (у разі введення дистанційного навчання).

2. Мета та завдання навчальної практики

Навчальна педагогічна практика здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Трудове навчання та технології» є початковим етапом практичного засвоєння основ педагогічної професії та спрямована на вивчення психолого-педагогічних і організаційно-методичних засад навчально-виховного процесу у закладах загальної середньої та/або позашкільної освіти (ЗЗСО/ЗПО). Її мета полягає у поглибленому вивченні існуючих форм і методів технологічної освіти.

Практика передбачає безперервність і послідовність її проведення, органічне поєднання з теоретичними та практичними (лабораторними) заняттями, отримання здобувачами достатнього обсягу компетентностей відповідно до освітньо-професійної програми «Трудове навчання та технології» першого (бакалаврського) рівня освіти. Студенти-практиканти самостійно проводять окремі види занять з учнями ЗО, знайомляться з роботою вчителя трудового навчання (технологій)/керівника гуртка технічної творчості, класного керівника та беруть участь у навчально-виховній роботі. Під час практики студент має отримати можливість застосувати практичні вміння та поглибити теоретичні знання з фахових дисциплін.

Завдання педагогічної практики полягає у:

– ознайомленні студентів із сучасними формами навчально-виховної роботи у ЗЗСО/ЗПО, передовим педагогічним досвідом, методами реалізації основних завдань Концепції розвитку педагогічної освіти (2018);

– закріпленні та поглибленні знань з фундаментальних і фахових дисциплін;

– набуття навичок організації безпечної роботи у процесі трудового навчання з використанням правил використання інструментів, вимог техніки безпеки та захисту довкілля;

– формуванні психологічної готовності до роботи в закладах середньої освіти;

– розвитку особистих якостей, необхідних для успішного здійснення професійної діяльності вчителя ЗЗСО;

– формуванні загальних і фахових компетентностей щодо провадження професійної діяльності та на основі розуміння професійних функцій вчителя ЗЗСО;

– встановленні та поглибленні зв'язку теоретичних знань студентів з реальним навчально-виховним процесом, розвитку вмінь та навичок до їх використання під час вирішення конкретних навчальних і виховних ситуацій;

– формування навичок щодо підготовки і проведення занять з трудового навчання (технологій), позакласних навчальних і виховних заходів;

– вихованні у студентів національно-патріотичних, інтелектуальних, моральних, етичних та інших якостей, інтересу і любові до обраної професії, потреби в самоосвіті та саморозвитку.

Відповідно до змісту освітньо-професійної програми «Трудове навчання та технології» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014.10 – Середня освіта (трудове навчання та технології) під час проходження практик студентів має бути забезпечення набуття наступних компетентностей.

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх і технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі.

Загальні компетентності

ЗК2. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, до комунікації іноземною мовою за предметною спеціальністю.

ЗК4. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси та технології в освітньому процесі.

ЗК6. Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді у сфері професійної діяльності, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.

ЗК7. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК10. Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.

Спеціальні (фахові та предметні) компетентності

ФК1. Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету.

ФК2. Здатність забезпечувати навчання учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички в області предметної спеціальності.

ФК3. Здатність здійснювати цілепокладання, планування та проєктування процесів навчання і виховання учнів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, освітніх потреб і можливостей; добирати та застосовувати ефективні методики й технології навчання, виховання і розвитку учнів.

ФК4. Здатність формувати і розвивати в учнів ключові та предметні компетентності засобами навчального предмету та інтегрованого навчання; формувати в них ціннісне ставлення, розвивати критичне мислення.

ФК5. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів на засадах компетентнісного підходу, аналізувати результати їхнього навчання.

ПК2. Здатність застосовувати знання з природничих наук, основ техніки, технологій, економіки, екології, маркетингу, дизайну, креслення для організації трудового навчання та формування умінь і навичок з проєктної, конструкторської і виробничої діяльності учнів.

ПК6. Здатність до аналізу традицій та сучасних тенденцій декоративно-ужиткового мистецтва, ідентифікації та порівняння ознак різних його видів за етнографічними регіонами України, навчання технікам декоративно-ужиткового мистецтва.

ПК7. Здатність організовувати контроль за дотриманням технологічної дисципліни та правил безпечної експлуатації інструментів і технологічного обладнання, вимог з охорони праці та техніки безпеки на робочому місці, протипожежної безпеки і захисту довкілля.

ПК8. Здатність до організації творчої проєктно-конструкторської діяльності і моделювання у закладах позашкільної освіти.

Програмні результати, яких повинен досягти практикант

РН4. Здійснювати добір і застосовувати сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів; критично оцінювати результати їх навчання та ефективність уроку.

РН5. Вибирати відповідні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі; аналізувати динаміку особистісного розвитку учнів, визначати ефективні шляхи їх мотивації до саморозвитку та спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

РН6. Називати і пояснювати принципи проєктування психологічно безпечного й комфортного освітнього середовища з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами), технології здоров'язбереження під час освітнього процесу, способи запобігання та протидії булінгу і налагодження ефективної співпраці з учнями та їх батьками.

РН8. Генерувати обґрунтовані думки в галузі професійних знань як для фахівців, так і для широкого загалу державною та іноземною мовами.

РН9. Застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні та цифрові технології у професійній діяльності.

PH10. Демонструвати володіння сучасними технологіями пошуку наукової інформації для самоосвіти та застосування її у професійній діяльності.

PH11. Виявляти навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, пояснювати необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності.

PH12. Аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

PH15. Називати, класифікувати й аналізувати форми і методи організації проектно-технологічної діяльності та розвитку творчих здібностей учнів і демонструвати здатність до їх практичного впровадження.

PH19. Класифікувати і аналізувати способи обробки сировини та матеріалів; називати і класифікувати види відповідних ручних (у тому числі у тому числі й електричних) інструментів, верстатів та іншого технологічного обладнання; пояснювати принцип дії та демонструвати способи використання кожного з них.

PH20. Класифікувати й аналізувати традиційні та новітні технології формотворення, створення художнього малюнка, колористики й орнаментики, пластичного мистецтва.

PH21. Називати і описувати суть технологій художньої обробки конструкційних матеріалів і виготовлення виробів декоративно-ужиткового мистецтва та їх дизайну, демонструвати володіння відповідними способами, техніками та інструментом.

PH22. Демонструвати навички ескізного проектування, виконувати креслення деталей і виробів, складати технологічну послідовність їх виготовлення, готувати презентацію результатів і створювати портфоліо.

PH23. Пояснювати принципи доцільного добору матеріалів, інструменту й устаткування з урахуванням проектно-технологічної документації, дотримання екологічної безпеки та санітарно-гігієнічних вимог, оцінки якості й економічності виробу.

PH25. Застосовувати норми з охорони праці, протипожежної безпеки та захисту довкілля у процесах предметно-перетворювальної діяльності, демонструвати вміння безпечної експлуатації інструментів і технологічного обладнання.

PH26. Демонструвати навички вербального та графічного опису предмету вивчення або проекту.

3. Організаційні вимоги до педагогічної практики студентів

Навчальна практика студентів організовується Інститутом силами кафедри професійної та технологічної освіти і загальної фізики на основі наказу по університету, де затверджується керівник педагогічної практики, який здійснює безпосереднє керівництво нею.

Перед початком практики організовується настановна конференція, на якій студентам роз'яснюються задачі, зміст та порядок її проходження. Під час проходження практики студент, з метою набуття конкретних компетентностей, повинен виконувати індивідуальні навчальні та/або, виробничі (практичні) завдання.

Тему і зміст індивідуального завдання студент отримує на кафедрі за згодою керівника практикою безпосередньо перед вибуттям на практику.

Робочий день студента-практиканта в закладі бази практики становить 6 годин. Для ознайомлення з формами і методами навчально-виховної роботи з учнями практиканти відвідують заняття з виробничого навчання та заходи з позакласної навчально-виховної роботи. У процесі практики студенти виконують

завдання практики та ведуть щоденник практики. По завершенні практики (не пізніше третього дня) студенти подають на кафедру оформлений, підписаний керівником практики та завірений підписом і печаткою закладу-бази практики щоденник, а також звіт, у якому мають бути висвітлені результати, досягнуті за час проходження практики.

Звіт повинен бути оформлений відповідно до вимог Стандарту щодо технічних звітів і структурований наступним чином:

- титульний аркуш;
- індивідуальний план (завірений підписами практиканта і керівника практики);
- графік відвіданих уроків і виховних заходів (завірений підписами практиканта і керівника практики);
- самоаналіз педагогічної діяльності під час практики (опис виконаних дій, набутих знань, умінь і навичок, конкретні результати і т.п.);
- висновки практиканта щодо отриманих ним результатів, його зауваження та пропозиції (за наявності) щодо організації практики.

Режим роботи студентів-практикантів визначається керівниками практики відповідно до вимог Статуту закладу, в якому вона виконується. Практиканти підпорядковуються Правилам внутрішнього розпорядку, виконують розпорядження адміністрації закладу та керівників практики. У разі невиконання вимог, що пред'являються до практиканта, він може бути усунений від проходження практики. Студент, усунений від практики або робота якого за практику визнана незадовільною, вважається таким, що не виконав навчальний план даного семестру.

Захист практики відбувається протягом тижня після її завершення у формі підсумкової конференції, на якій заслуховуються усні доповіді-звіти практикантів, підводяться підсумки і оцінюються результати практики.

4. Зміст навчальної педагогічної практики

Змістовий модуль 1. Організаційно-методичний

Тема 1. Мета, завдання навчальної педагогічної практики у ЗЗСО/ЗПО.

Тема 2. Структура освітнього процесу в ЗЗСО/ЗПО і форми його організації.

Тема 3. Складання календарного плану навчального предмету/гуртка. Опрацювання нормативних документів і методичного забезпечення щодо викладання навчального предмету/гурткової роботи. Знайомство календарним планом навчального предмету/гуртка.

Змістовий модуль 2. Основи організації навчальної роботи вчителя трудового навчання у ЗЗСО/керівника гуртка у ЗПО

Тема 4. Ознайомлення з методами роботи вчителя трудового навчання ЗЗСО/керівника гуртка ЗПО. Складання планів-конспектів занять. Заповнення журналу планування і обліку роботи вчителя/керівника гуртка.

Тема 5. Ознайомлення з формами та методами профорієнтаційної роботи у ЗЗСО/ЗПО.

Тема 6. Розробка сценарію виховного/профорієнтаційного заходу.

Індивідуальні завдання

У процесі практики студенти виконують такі завдання:

1. Набувають навичок самостійної роботи з учнівськими/юнацькими колективами.
2. Оволодівають різноманітними формами і методами навчальної і виховної роботи.
3. Набувають умінь і навичок з охорони життя та здоров'я учнів.
4. Формують відповідальне і творче відношення до проведення навчальної/гурткової роботи з учнями.

5. Критерії оцінювання

Основними критеріями оцінки результатів педагогічної практики є:

- ступінь сформованості професійних компетентностей;
- рівень теоретичного осмислення студентами своєї практичної діяльності (її задач, змісту, методів, результатів, складнощів);
- рівень професійної і суспільної спрямованості майбутніх педагогів (інтерес до педагогічної професії, любов до дітей, активність, відповідальне і творче відношення до роботи).

Розподіл показників оцінювання навчальної діяльності практиканта (у балах)

ЗМ 1			ЗМ 2			Підсумковий контроль			Сума балів
T1	T2	T3	T4	T5	T6	Матеріали щоденника	Звіт про практику	Захист практики	
10	10	10	10	10	10	10	10	20	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
80-89	B	добре
70-79	C	
60-69	D	задовільно
50-59	E	
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним курсом

6. Рекомендована література

1. Педагогічна пропедевтична практика : метод. рек. / І.С. Прокоп, О.І. Косташук. – Чернівці : ЧНУ ім. Юрія Федьковича, 2019. - 63 с.
2. Педагогічна практика : навч.-метод. посіб. : у 2 ч. / за ред. Л.В. Пшеничної, А.А. Сбруєвої, О.В. Перетятко. – Суми : СДПУ, 2004. –162 с.
3. Педагогічна майстерність : підручник / І.А. Зязюн, Л.В. Крамущенко, І.В. Кривонос та ін. ; за ред. І.А. Зязюна. – 2-ге вид., перероб і допов. – К. : Вища шк., 2004. – 422 с.